

Gyarmathy Zsigáné:
A KÉT CINKE

Emlékeztek-e még Gabi úrfira, a nagy kópé hollóra? Csonka szárnya kinőtt és eltűnt a kis házból, ahol lakott, elszállt az erdőre.

Ott megsajnálta két fagyoskodó cinkét és elvezette őket a faluba, az ő kis házacskájába. A cinkepár félénken összebújt és elaludt. Még félénkebben kukucskált ki másnap reggel a házacska ajtajából. Egy nagy farakásra szarkák szálltak és nagyon cseregtek: azok is éhesek voltak, mert mikor mindent hó borít, nincs terített asztala a szegény madaraknak. A ház fedelére egy sereg veréb röpönt.

– No, menjünk mi is – szót az egyik cinke, a másik reszketett. – Jaj! hátha megtámad a macska!

– A macskának nincsen szárnya, hát akkor miért félünk tőle?

– A macskának nincsen szárnya... aztán éhesek is vagyunk nagyon! jerünk! – mondta a félénkebb és kiröppentek és mind csak azt csicseregtek:

– Úgy tegyünk, úgy tegyünk, mint az öreg holló bácsi mondta.

És úgy tettek: besurrantak az eresz alá a vadszőlő indái közé: ott volt alattuk a konyha két ablaka, az ablakpárkányon búzaszem és kenyérmorzsa hívogatta, csábította a kis éheseket.

De a verebeknek sehogy sem tetszett a vendégpár:

– Miért jöttetek ide? Ez a mi tanyánk; télben, nyárban az otthonunk!

Szerényen felelt a két kis cinke:

– Túrjatek meg, ne haragudjatok ránk. Lássátok, ott künn, a havas széli erdőben nagy hideg van most. Fáztunk, éhezünk. Egy jó öreg holló megsajnálta, és ide vezetett; azt mondta, ő is lakott itt...

– Tudjuk, tudjuk! Úgy hát Gabi úrfi a pártfogótok? És Gabi úrfinak nagyon éles a csőre... No, hát megtúrunk magunk között, aztán majd tavasszal meséljétek el a hollónak, hogy a verebek jó szívvel láttak.

Nagyon félénken, nagyon éhesen tekintgetett a cinkepár az édes jó morzsák felé. Le is röpönt; de a nagy félelem miatt egy morzsát sem tudott felkapni, a verebek elkezdték nevetni:

– Gyávák, gyávák!

Erre ismét visszaröppentek az ablakba s elkaptak egy-egy búzaszemet, nem merték ott elkölteni: hegyes kis csőrükbe fogták s úgy repültek vele az eresz alá; de ott tüstént lehullatták. Tudjátok, miért hullatták le az édes búzaszemet? Hát bizony azért, mert egyszerre csak meglátták a cicust, amint ott állt az ablak alatt és égő szemével felnézett rájuk.

– Nem kell attól félni, nem tud repülni – mondták a verebek –, látjátok, mi is leszünk az ablakba, minket is felfalatozna szívesen. Ni, hogy nyalja a száját piros nyelvecskéjével, ami azt teszi, hogy jó volna a madárpecsenye. Meg is kóstolná szívesen, de nem tud az ablakig felszökni.

Aztán másnap, harmadnap kezdtek bátrabbak lenni a kis cinkék, s egy hét múlva már úgy megbátorodtak, hogy a madársereg nem győzött eleget nevetni a bohóságáikon. Mert a cinkék az erdők legjobb kedvű madarai, legpajkosabb kópéi.

Már egészen megszoktak az új tanyán: vígan csiripoltak, szökdécseltek, lakmároztak és amint csipegették a jó falatokat, meg-megveregették az ablakot: Kukkk, szakácsné! Mit főzöl? – Kukkk, leányok!

A konyhában csak nevték a csiripolást és még ízesebb falatokat raktak az ablakba. Jobban tetszett nekik a két kis cinke, mint Gabi úrfi.

– Jó, hogy ezeket a bolondos jószágokat küldte maga helyett, – mondogatta a konyha népsége.

A kis cinkék legkedvesebb mulatsága volt egy-egy szabadon lecsüngő vadszőlő indán alákúszni, a végébe belecsipeszkedni. Mintha hanyatt feküdnének a levegőben, meglóbálták magukat és hintáztak az indán erre is, arra is. Tudták, hogy ilyenkor a tarka cica mindig lesben áll: látták, mint nyalogatta piros nyelvcskéjével a száját és elkezdtek csúfolódni:

– Jó lenne a madárpecsenye? Hinta, hinta: kukkk! Nincs pecsenye, nincs!

Aztán lóbálózta tovább. Hinta, hinta, kukkk! És visszaröppentek az eresz alá és elkezdtek bosszantani a cicust.

– Amott futott az egérke, egy egérke, két egérke és te nem láttad. Te csak minket látsz, a mi hintánkban gyönyörködöl. Ugyan miért is szeretsz olyan nagyon bennünket?

– Majd meglátjátok! – dorombolt a cicus.

Másnapra kieszt valakit a két kis pajkos cinke és már előre mulatott rajta, egyre csicseregte: jaj be jó lesz, ja be jó lesz! A csatornában összegomolyodva volt sok fagyos vadszőlő levél. Rövid hegyes csőrével túrt benne a cinkepár:

– Na, ez jó lesz, ez éppen olyan, mint az egérke, van neki egy kis farkincája is. Ekkor úgy tettek, mintha előttük futna az egér.

– Nini, egy egérke! – kiabálták, és a farkincás csomót legurították a fal mellett. Nosza, tarka cicus, gyorsan! Előszökött a tarka cicus, rávetette magát a falra és elfogta a vadszőlő levelet. Amint belevágta karmocskáit, a fagyos levél szétmállott.

Lett erre nagy, nagy kacagás, mire a tarka cicus méregbe jött:

– Na, várjatok csak, majd adok én ezért nektek! – És ettől kezdve reggeltől estig lesben állt a cinkékre; de most már elbújt egy bokor mellé, hogy ne lássák és onnan leskelődött.

A cinkék nagyon vígan csicseregtek, s egyszer eszükbe jutott, hogy ők tudnak úgy énekelni, mint a fülemile. Rá is zendítettek és lett nagy vígság mindenfelé. Eresz alatt a verebek, farakáson a szarkák kacagtak és kiabáltak:

– A cinke csak cinke! Hiába akar fülemile lenni! Hiszen így mi is tudunk csiripolni, sikoltozni!

– De így nem tudtok – hengegett a cinkepár és ismét elkezdett lóbálózni a lecsüngő vadszőlő indán. Hinta, hinta, kukkk!

A sebes lóbálásba kiszabadult az inda és kinyúlt a földre. Nosza, a tarka cicus elő is szökött nyomban és rácsapott a hintázó cinkékre, hegyes körmöcskéivel leszegezte

mind a kettőt. De az egyik valami módon kivergődött, felröppent az ablakra és sikoltozva verte az üveget.

Kinéztek az ablakon. Ugyan már, mi baja lehet a madarunknak? Jaj be jó, hogy kinéztek!

A tarka cicus karmai között tartotta a szegény reszkető kis cinkét, s úgy nézett rá tüzes szemével:

– No, most csúfolódj! – És megmutatta hegyes fogát, piros nyelvecskáját. Előbb meg akarta kínozni s csak azután befalatozni.

– Kacc! te haszontalan! – kiáltott a szakácsné, és kiszabadította a vérző madarat. És már éppen ideje is volt, mert ha még egy pillanatot késik, bizony, bizony csak az egyik cinke mesélt volna tavasszal Gabi úrfinak.

(1901)